Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. Wilno, dn. 26 marca 1931 roku. 411.

Treść numeru:

-----ooooo0ooooo-----

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

"Lietuvos Zinios" o niedoli rolników litewskich.

"Lietuvos Zinios" Nr.65 z dn.21.III.r.b.Artykuł p.t. "Jak żyją obecnie rolnicy". Streszczenie:

Przeciętny rolnik posiadający rodzinę złożoną z żony i kilku dorosłych dzieci, niewynajmuje robotników, jako tako sam obrabia swą ziemię. Przy końcu roku niewiele mu zostaje, jest jednak syty i jako tako ubrany. Naturalnie o przyzwoitszem obuwiu i ubraniu dla całej rodziny nie może myśleć, gdyż brak na to środków i wkrótce będzie zmuszony powrócić do łapci. Powstaje więc pytanie, dlaczego rolnik z tak niewielką rodziną i na gospodarstwie np.25 hektarowem, nie może stworzyć dla siebie bardziej ludzkich warunków?

Odpowiedź jest bardzo zwyczajną. Zboże i len tanie, mleko tanieje, bekony zalicza się przeważnie do czwartego gatunku, przez co nie opłacają się wydatki na ich hodowlę. Słowem dochód bardzo mizerny. Tymczasem wydatki nietylko się nie zmniejszyły- lecz znacznie powiększyły. Podatek od gruntów został zwiększony, gdyż zezwolono na pobieranie większego procentu na rzecz samorządów i w niektórych miejscowościach zwiększenie to wynosi 25% opłat państwowych. Jeżeli się porówna budżety państwa z ostatnich lat z budżetem z roku 1927 z łatwością się zauważy, iż budżet się zwiększył o 100 milj litów. Miljony te nie upadły z Marsa, lecz wypompowuje się je z ludności. Wysokie cła, różne opłaty, monopole, akcyza, protegowanie krajowego przemysłu doprowadziło do tego, że potrzebne dla rolników towary niemal nie potaniały, albo potaniały nie w takim stopniu jak produkta rolne. Niema równowagi. Jeżeli się do tego doda, że brak prawa, swobodnej organizacji i krytyki daje wdzięczne pole różnym spekulantom, którzy jednocząc się w potężne syndykaty, dyktują dowolne ceny, z łatwością się zrozumie, dlaczego rolnik cierpi nędzę.

Nędzę zwiększa jeszcze ta okoliczność, że wszędzie panuje stara taksa, nieuzgodniona z ceną produktów rolnych. Młyny, tartaki, rzemieślnicy biorą za pracę tyle co i dawniej, a o zawodach wyzwolonych i mowy być nie może. Np.felczer za wizytę do chorego w odległości 4-ch kilm. bierze 15 litów, lekarz 25 litów. Jeżeli się mieszka w odległości 15-tu, 20-tu km. od lekarza, to lepiej przeżegnać się i odrazu położyć się do trumny, gdyż spichrz nie wydoła opłacić lekarzowi 100 litów. A adwokaci za minutę rozmowy biorą 1 lit, za 10-20 minut - 20 litów - 2 centnary pszenicy. Księża? Slub bez świec 50 litów - 5 centnarów pszenicy, ze świecami 100 litów i t.d. Wniosek z tego jaki: ani rząd, ani przemysłowcy, ani inni nie zdają sobie sprawy z położenia rolnika, to też krzywdzą go ze wszystkich stron.

Jeżeli ciężkie jest położenie rolnika, obrabiającego ziemie własnemi siłami, to cóż mówić o tych, którzy mają słabych rodziców i mają dzieci, którzy muszą wynajmować 2-ch, albo więcej robotników, którzy z całego gospodarstwa nie mogą zebrać im pensji. Takie gospodarstwa dają znaczny deficyt, który się zazwyczaj pokrywa nową pożyczką. To też zadłużenie rolników tak gwałtownie wzrasta, że potencja płatnicza staje się bardzo wątpliwą, szczególniej przy braku chęci zrewidowania polityki budżetowej i dziedziny podatkowej. Gospodarstwom tym grozi licytacja

Kronika.

Wstrzymanie zakupów zboża. Wskutek zarządzenia ministerstwa rolnictwa, Lietukis wstrzymał zakup zboża. Zarządzenie to jest spowodowane zamiarem obliczenia ilości zakupionego zboża ze zbiorów zeszłorocznych, oraz wyjaśnienia ile zakupionego zboża znajduje się jeszcze w kraju. W końcu kwietnia zakupy znów się rozpoczną.

Z a k u p y o s i k i . Szwedzki syndykat zapałczany prowadzi rokowania z departementem leśnym w celu zakupu odpowiedniego kontyhgensu drzewa osikowego na potrzeby fabryk zapałczanych.

B i l a n s B a n k u L i t e w s k i e g o . Bilans Banku Litewskiego w dn.15 marca .1931 wynosił:

A k t y w a

1. Ogólny zapas złot-...39.419.240.05
2. Monety srebrne....... 2.971.629
3. Monety metalowe skarbu państwa........1.412.033.54
4. Waluty zagraniczne...67.329.718.87
5. Dyskonto i pożyczki.103.262.167.46
6. Inne aktywa..........11.931.297.04

Bilans... 226.326.085.96

P a s y w a

1. Kapitał akcyjny..... 12.000.000.
2. Kapitał zapasowy..... 1.900.000.
3. Banknoty w obiegu...103.962.281.
4. Depozyty i wkłady... 99.560.607.58.
5. Inne pasywa.......... 8.903.197.38.

Bilans.... 226.326.085.96.

Z m n i e j s z e n i e e k s p o r t u l n u .W ciagu ostatnich lat eksport lnu litewskiego znacznie się zmniejszył. W 1927 r. z Litwy wywieziono lnu za 66,6 milj.litów. W 1929 r. za 32 milj.litów, w 1930 r. tylko za 19.6 milj.litów.

Z a r o b k i l e k a r z y k o w i e ń s k i c h .Przeciętnie lekarze kowieńskiej kasy chorych otrzymują po 450 litów miesięcznie. 13 lekarzy w 1930 r. otrzymało po 500 litów, 3-ch po 1.000 litów, 12 po 2.000 litów, 17 po 3.000 litów, 10 po 4.000 litów, 7 po 5.000 litów, 8 po 6.000 litów, 11 po 7.000 litów, 4 po 8.000 litów, 3 po 9.000 litów, 1 10.000 litów, 4 po 12.000 litów, 2 po 16.000 lit., 1 18.000 litów. Najwięcej zarabiają rendgenolodzy, chirurdzy i wenerologowie

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

R u c h l u d n o ś c i w L i t w i e w 1 9 3 0 r .

"Lietuvos Zinios" Nr.64 z dn.20 b.m. Streszczenie:

W 1930 r. urodziło się w Litwie 32.976 chłopców i 31.188 dziewcząt, razem 64.164 dzieci. W tym samym czasie zmarło 19.126 mężczyzn i 18.025 kobiet razem 37.151 osób.

Przyrost ludności w 1930 r.wynosił 13.850 mężczyzn i 13.163 kobiet raze, 27.013 osób.

Na początku 1930 r. w Litwie było 1.120.560 mężczyzn i 1.219.469 kobiet, razem 2.340.029 osób. Po dodaniu do tej liczby przyrostu na 1.I r.b. w Litwie było 1.134.410 mężczyzn i 1.232.632 kobiety, razem 2.367.042 osób.

Od przeprowadzenia spisu ludności do końca 1930 r. z Litwy wyemigrowało około 66.100 osób.

Biorąc pod uwagę, że od spisu do końca 1930 r.liczba obcokrajowców zwiększyła się niemal o 5.700 osób, można twierdzić, że faktycznie liczba mieszkańców zmniejszyła się o 60.400 osób i w ten sposób na dzień 1 stycznia r.b. w całej Litwie było około 2.307.000 mieszkańców.

W porównaniu z ostatniemi dwoma latami naturalny ruch ludności w 1930 r. przedstawia się następująco:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

	1930 r.	1929 r.	1928 r.
Liczba małżeństw	18.299	17.457	18.879
Na tysiąc mieszkańców wypada małżeństw.	7,8	7,5	8,3
Liczba urodzin	64.164	63.083	65.945
Na tys.mieszkańców wypada urodzin	27,4	27,2	28,8
Na tys.mieszkańców wypada urodzin w miastach powiatowych i gminnych	23,1	23,5	22,6
Na sto urodzonych dziewcząt wypada chłopców	105,7	107,2	105,4
Urodziny dzieci nieślubnych	4.282	3,978	3,807
Procent dzieci nieślubnych w liczbie ogólnej	6,7	6,5	5,8
Procent dzieci nieślubnych w ogólnej liczbie urodzin w miastach powiat.i gmin.	10,4	8,7	8,4
Liczba śmiertelności dzieci do 1 roku.	9.908	11.108	9.713
Procent śmierteln.dzieci w ogólnej liczbie zgonów	26,7	28,0	27,2
Na 1000 mieszk.przypada przyrostu	11.5	10,1	13,2
Na 1000 mieszk.przypadaprzyrostu w miastach gmin. i pow.	8,3	6,6	8,1
Liczba zgonów	37.151	39.669	35.698
Liczba zgonów na 1000 mieszk.	15,9	17,1	15,6
Liczba zgonów na 1000 mieszk. według miast pow. i gmin.	14,8	16,9	14,5
Ogólny przyrost ludności	27.013	23.414	30.247

K r o n i k a .

T o w a r z y s t w o p o p i e r a n i a L i t w i n ó w z a g r a n i c ą. Powstało ostatnio towarzystwo popierania Litwinów zagranicą. W związku z tem w skład odnośnego komitetu weszli: p.Wokietajtis, p.L.Gira, p.Wanagas - Somonajtis, p. Kasakajtis, p.Kawolis i p.Grigolajtis.

U s t a w a o n a r k o t y k a c h . W związku z międzynarodową konwencją o zwalczaniu handlu opjum, którą między innemi podpisała również Litwa, ministerstwo spraw wewnętrznych opracowuje obecnie ustawę o narkotykach.

N o w y s p i s d o m ó w w K o w n i e . W związku z proporcjonalnem rozłożeniem podatków lokalowych, zarząd m.Kowna przeprowadza nowy spis domów, z zaznaczeniem ich warunków samitarnych /wielkość domu, liczba mieszkańców, kanalizacja i t.d.

D r u k e n c y k l o p e d j i l i t e w s k i e j. W tych dniach oddany zostanie do druku pierwszy zeszyt wielkiej encyklopedji litewskiej na literę "A". Encyklopedję tę wydaje "Fundusz Prasowy".

P r z y r o s t c z ł o n k ó w k a s y c h o r y c h w K o w n i e .Według statystyki kowieńskiej kasy chorych zmarło w r.ub. 234 członków kowieńskiej kasy chorych, podczas gdy przyszło na świat 275. Przyrost wynosi więc 41 osób. Śmiertelność dotyczyła głównie dzieci w wieku do 1 roku.

P r z e d s t a w i c i e l "M a i s t a s a" w L o n d y n i e. Przedstawicielem spółki rzeźniczej "Maistas" w Londynie został dotychczasowy dyrektor departamentu ekonomicznego ministerstwa spraw zagranicznych p. Ginejtis.

87